

II. PROJEKT
(REDAKCJA Z DNIA 20 GRUDNIA 2001 R.
DRUK SEJMOWY NR 181)

USTAWA
Z DNIA 2002 R.
O ZMIANIE USTAWY — KODEKS KARNY, USTAWY
— PRZEPISY WPROWADZAJĄCE KODEKS KARNY
ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW

Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553, Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216 oraz z 2001 r. Nr 98, poz. 1071) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. Przepisy tego kodeksu stosuje się z uwzględnieniem zasady humanizmu, w szczególności z poszanowaniem godności sprawcy czynu zabronionego i pokrzywdzonego.”;

2) w art. 5 po wyrazie „powietrznym” skreśla się wyrazy „chyba że umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, stanowi inaczej”;

3) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. § 1. Przestępstwo umyślne zachodzi wtedy, gdy sprawca ma zamiar popełnienia czynu zabronionego, to jest chce go popełnić, albo przewiduje możliwość jego popełnienia i na to się godzi.

§ 2. Przestępstwo nieumyślne zachodzi zarówno wtedy, gdy sprawca przewiduje możliwość popełnienia czynu zabronionego, lecz bezpodstawnie przypuszcza, że tego uniknie, jak i wtedy, gdy możliwości takiej nie przewiduje, choć powinien i może przewidzieć.

§ 3. Sprawca przestępstwa umyślnego ponosi surowszą odpowiedzialność, którą ustawa uzależnia od określonego następstwa czynu, jeżeli co najmniej powinien być i mógł je przewidzieć.”;

4) w art. 10:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Nieletni, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się zbrodni albo występku określonego w art. 156 § 1 i 3, art. 158 § 2 i 3, art. 159, 166 § 1, art. 197 § 1 i 4, art. 252, 280 § 1, art. 282 oraz 289 § 4, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności, jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne.”;

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W wypadku określonym w § 2 sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary.”;

5) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12. Odpowiada za przestępstwo ciągle ten, kto dopuszcza się dwu lub więcej jednorodnych czynów, podjętych w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru lub z wykorzystaniem takiej samej sposobności.”;

6) w art. 25 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Nie podlega karze, kto przekracza granice obrony koniecznej w wyniku strachu lub wzburzenia usprawiedliwionych okolicznościami zamachu.”;

7) w art. 33 w § 2 wyrazy „w art. 32 pkt 3” zastępuje się wyrazami „w art. 32 pkt 3–5”;

8) w art. 35 skreśla się § 3;

9) w art. 36 w § 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się wyrazy „może też orzec świadczenie pieniężne określone w art. 39 pkt 7.”;

10) w art. 38 skreśla się § 3;

11) w art. 39:

a) w pkt 4 skreśla się wyraz „przedmiotów”;

b) w pkt 5 po wyrazach „naprawienia szkody” dodaje się wyrazy „lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę”;

c) w pkt 7 po wyrazie „pieniężne” dodaje się wyrazy „na rzecz instytucji lub organizacji społecznej świadczących pomoc ofiarom przestępstw albo na inny cel społeczny”;

12) w art. 40:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sąd orzeka pozbawienie praw publicznych w razie skazania na karę dożywotniego pozbawienia wolności albo na karę 25 lat pozbawienia wolności”;

b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Sąd może orzec pozbawienie praw publicznych w razie skazania na karę pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 2 za przestępstwo popełnione w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie.”;

13) art. 42 otrzymuje brzmienie:

„Art. 42. § 1. Sąd może orzec zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju w razie skazania osoby prowadzącej pojazd za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym.

§ 2. Sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju w razie skazania osoby prowadzącej pojazd, która w czasie popełnienia przestępstwa wymienionego w § 1 znajdowała się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego lub zbiegła z miejsca przestępstwa.

§ 3. Jeżeli skutkiem przestępstwa wymienionego w § 1, popełnionego w warunkach określonych w § 2, jest śmierć innej osoby lub ciężki uszczerbek na jej zdrowiu, sąd może orzec zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze.

§ 4. Sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze w razie ponownego skazania w warunkach określonych w § 3.

§ 5. Zakaz prowadzenia pojazdów określonego rodzaju dotyczy uprawnień do prowadzenia wszystkich pojazdów, stwierdzonych określoną kategorią prawa jazdy albo innym odpowiednim dokumentem.”;

14) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. § 1. W razie skazania za przestępstwo spowodowania śmierci, ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia, przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, przestępstwo przeciwko środowisku, pozbawienie wolności, zgwałcenie, przestępstwo przeciwko mieniu lub obrotowi gospodarczemu, sąd, na wniosek pokrzywdzonego lub prokuratora, orzeka obowiązek naprawienia wyrządzonej szkody w całości lub w części lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę; przepisów prawa cywilnego o przedawnieniu roszczenia oraz możliwości zasądzenia renty nie stosuje się.

§ 2. Zamiast środka karnego określonego w § 1 sąd może orzec na rzecz pokrzywdzonego nawiązkę.

§ 3. Sąd odstępuje od orzeczenia obowiązku określonego w § 1, jeżeli zakład ubezpieczeń zobowiązany jest pokryć w całości albo w części szkodę wyrządzoną przestępstwem.”;

15) art. 48 otrzymuje brzmienie:

„Art. 48. Nawiązkę orzeka się w wysokości do 50 000 złotych.”;

16) art. 49 otrzymuje brzmienie:

„Art. 49. Odstępując od wymierzenia kary, a także w wypadkach przewidzianych w ustawie, sąd może orzec świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7; nie może ono przekroczyć 10 000 złotych.”;

17) skreśla się art. 49a;

18) art. 50 otrzymuje brzmienie:

„Art. 50. Sąd może orzec podanie wyroku do publicznej wiadomości w określony sposób, jeżeli uzna to za celowe, w szczególności ze względu na społeczne oddziaływanie kary, o ile nie narusza to interesu pokrzywdzonego.”;

19) w art. 53 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd wymierza karę według swego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc, by jej dolegliwość odpowiadała stopniowi społecznej szkodliwości czynu i winy oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć wobec skazanego, a także jej cele w zakresie społecznego oddziaływania.”;

20) dodaje się art. 54a w brzmieniu:

„Art. 54a. Uprzednie skazanie sprawcy za przestępstwo umyślne albo za podobne przestępstwo nieumyślne sąd uwzględnia jako okoliczność wpływającą na zaostrenie kary.”;

21) w art 56 po wyrazach „art. 54 § 1” dodaje się wyrazy „, art. 54a”;

22) dodaje się art. 56a w brzmieniu:

„Art. 56a. W razie skazania za przestępstwo ciągłe, sąd może orzec karę w granicach do najwyższego ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę, nie przekraczając jednak granicy danego rodzaju kary.”;

23) w art. 58 skreśla się § 2;

24) w art. 59 po wyrazach „Jeżeli przestępstwo zagrożone jest” dodaje się wyraz „grzywną” oraz przecinek;

25) w art. 60:

a) § 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„§ 3. W stosunku do sprawcy współdziałającego z inną osobą lub osobami w popełnieniu czynu zabronionego, który ujawnił przed organem prowa-

dzającym postępowanie przygotowawcze wszystkie, dotychczas nieznanne temu organowi, istotne informacje dotyczące tych osób oraz okoliczności popełnienia czynu zabronionego, sąd wymierza karę, która nie może przekroczyć połowy górnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego za przypisane sprawcy przestępstwo, a w wypadku zagrożenia karą dożywotniego pozbawienia wolności — 15 lat pozbawienia wolności; sąd może zastosować także nadzwyczajne złagodzenie kary.

§ 4. W stosunku do sprawcy, który niezależnie od wyjaśnień w swojej sprawie, ujawnił przed organem prowadzącym postępowanie przygotowawcze wszystkie, dotychczas nieznanne temu organowi, istotne okoliczności popełnienia czynu zabronionego zagrożonego karą przekraczającą 5 lat pozbawienia wolności oraz informacje dotyczące jego sprawcy lub sprawców, sąd, na wniosek prokuratora, wymierza karę, która nie może przekroczyć połowy górnej granicy ustawowego zagrożenia za przypisane sprawcy przestępstwo, a w wypadku zagrożenia karą dożywotniego pozbawienia wolności — 15 lat pozbawienia wolności; sąd może zastosować także nadzwyczajne złagodzenie kary.”;

b) dodaje się § 4a i 4b w brzmieniu:

„§ 4a. Sąd może nie uwzględnić wniosku przewidzianego w § 4, jeżeli sprawcy zarzuca się przestępstwo zagrożone surowszą karą niż ujawniony czyn zabroniony.

§ 4b. Przepisów § 3 i 4 nie stosuje się, jeżeli sprawca:

- 1) kierował wykonaniem ujawnionego czynu zabronionego,
- 2) wykorzystując uzależnienie innej osoby od siebie, polecił jej wykonanie ujawnionego czynu zabronionego,
- 3) nakłaniał inną osobę do popełnienia ujawnionego czynu zabronionego w celu skierowania przeciwko niej postępowania karnego,
- 4) wezwany do złożenia wyjaśnień lub zeznań, nie potwierdził w postępowaniu karnym ujawnionych przez siebie informacji.”.

26) w art. 63:

a) w § 1 po wyrazach „dwom dziennym stawkom grzywny” dodaje się średnik i wyrazy „zaliczając okres rzeczywistego pozbawienia wolności na poczet grzywny określonej kwotowo, stosuje się odpowiednio art. 33 § 3”;

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Na poczet orzeczonych środków karnych, o których mowa w art. 39 pkt 2 i 3, zalicza się okres rzeczywistego stosowania odpowiadających im

rodzajowo środków zapobiegawczych albo okres faktycznego zatrzymania prawa jazdy lub innego odpowiedniego dokumentu.”;

27) w art. 64:

a) § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Jeżeli sprawca skazany za przestępstwo umyślne na karę pozbawienia wolności popełnia w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary umyślne przestępstwo podobne do przestępstwa, za które był już skazany, sąd wymierza karę przewidzianą za przypisane przestępstwo w wysokości powyżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, a może ją wymierzyć do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę.

§ 2. Jeżeli sprawca uprzednio skazany w warunkach określonych w § 1, który odbył łącznie co najmniej rok kary pozbawienia wolności i w ciągu 5 lat po odbyciu w całości lub części ostatniej kary popełnia ponownie umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, przestępstwo zgwałcenia, rozboju, kradzieży z włamaniem lub inne przestępstwo przeciwko mieniu popełnione z użyciem przemocy lub groźbą jej użycia, sąd wymierza karę pozbawienia wolności przewidzianą za przypisane przestępstwo w wysokości od dolnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę.”;

b) w § 3 wyraz „górnego” zastępuje się wyrazem „granic”;

28) w art. 65 wyrazy „mającym na celu popełnianie przestępstw” zastępuje się wyrazami „mających na celu popełnienie przestępstwa”;

29) w art. 66 w § 1 wyrazy „wina i społeczna szkodliwość czynu” zastępuje się wyrazami „społeczna szkodliwość czynu i wina”;

30) w art. 67:

a) w § 3 wyrazy „do naprawienia szkody w całości lub w części” zastępuje się wyrazami „do naprawienia szkody w całości albo w części lub do zadośćuczynienia za doznaną krzywdę”;

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Przepisy art. 46 § 2 i 3 oraz art. 74 stosuje się odpowiednio.”;

31) w art. 69 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Zawieszając wykonanie kary, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa, a także czy względem społecznego oddziaływanie kary nie przemawia przeciwko warunkowemu zawieszeniu jej wykonania.”;

32) w art. 72:

a) w § 1:

- w pkt 7 po przecinku dodaje się wyrazy „a także od kontaktu z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób”;
- po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) wykonania określonych prac na cele społeczne”;

b) w § 2 wyrazy „do naprawienia szkody w całości lub w części” zastępuje się wyrazami „do naprawienia szkody w całości albo w części lub do zadośćuczynienia za doznaną krzywdę”;

c) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Obowiązek pracy, o którym mowa w § 1 pkt 7a, nie może przekraczać 50 godzin.”;

33) w art. 74 skreśla się § 1 i oznaczenie „§ 2” oraz wyrazy „pozbawienia wolności”;

34) w art. 77 w § 1 po wyrazach „nie popełni ponownie przestępstwa” dodaje się przecinek i wyrazy „a warunkowemu zwolnieniu nie stoi na przeszkodzie względem na społeczne oddziaływanie kary”;

35) w art. 80 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W razie warunkowego zwolnienia z kary dożywotniego pozbawienia wolności okres próby upływa w chwili śmierci skazanego.”;

36) w art. 84 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli środek karny wymieniony w art. 39 pkt 3 orzeczono na zawsze, sąd może, w warunkach określonych w § 1, uznać go za wykonany po upływie lat 15.”;

37) w art. 86:

a) w § 1 skreśla się wyrazy „540 stawek dziennych grzywny”;

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Jeżeli chociażby jedna z podlegających łączeniu grzywnien jest wymierzona kwotowo, karę łączną grzywny wymierza się kwotowo”;

38) w art. 88 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Jeżeli suma dwóch lub więcej kar pozbawienia wolności wynosi 25 lat lub więcej, sąd może orzec jako karę łączną karę 25 lat pozbawienia wolności.”;

39) skreśla się art. 89;

40) skreśla się art. 91;

41) art. 92 otrzymuje brzmienie:

„Art. 92. Wydaniu wyroku łącznego nie stoi na przeszkodzie, że poszczególne kary wymierzone za zbiegające się przestępstwa zostały już w całości albo w części wykonane.”;

42) w art. 99 w § 1 wyraz „oraz” zastępuje się wyrazami „, a także”;

43) w art. 101 w § 1:

a) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) 15 — gdy czyn stanowi występki zagrożony karą pozbawienia wolności przekraczającą 5 lat,”;

b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) 5 — gdy chodzi o pozostałe występki.”;

c) skreśla się pkt 5;

44) w art. 103 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Środka zabezpieczającego nie można wykonać, jeżeli od uprawomocnienia się orzeczenia upłynęło 10 lat.”;

45) w art. 105:

a) w § 1 wyraz „zbrodni” zastępuje się wyrazem „przestępstw”;

b) w § 2 skreśla się wyrazy „ciężkiego uszkodzenia ciała”;

46) w art. 107 w § 3 skreśla się wyrazy „od uznania jej za wykonaną.”;

47) w art. 109 wyraz „przestępstwo” zastępuje się wyrazami „czyn zabroniony”;

48) w art. 110:

a) w § 1 wyraz „przestępstwo” zastępuje się wyrazami „czyn zabroniony”;

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2 Ustawę karną polską stosuje się w razie popełnienia przez cudzoziemca za granicą czynu zabronionego innego niż wymieniony w § 1, jeżeli czyn zabroniony jest w ustawie karnej polskiej zagrożony karą przekraczającą 2 lata pozbawienia wolności, a sprawca przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie postanowiono go wydać.”;

49) w art. 111 w § 3 dwukrotnie użyty wyraz „przestępstwo” zastępuje się wyrazami „czyn zabroniony”;

50) w art. 112 w zdaniu wstępnym wyrazy „w miejscu popełnienia przestępstwa” zastępuje się wyrazami „w miejscu popełnienia czynu zabronionego”;

51) art. 113 otrzymuje brzmienie:

„Art. 113. Niezależnie od przepisów obowiązujących w miejscu popełnienia czynu zabronionego, ustawę karną polską stosuje się do obywatela polskiego oraz cudzoziemca, w razie popełnienia przez niego za granicą prze-

stępstwa, do którego ścigania Rzeczpospolita Polska jest zobowiązana na mocy umów międzynarodowych.”;

52) w art. 114:

a) w § 1 wyrazy „to samo przestępstwo” zastępuje się wyrazami „ten sam czyn zabroniony”;

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Przepisu § 1 nie stosuje się:

1) jeżeli wyrok skazujący zapadły zagranicą został przejęty do wykonania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również wtedy, gdy orzeczenie zapadłe zagranicą dotyczy przestępstwa, w związku z którym nastąpiło przekazanie ścigania lub wydanie sprawcy z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

2) do orzeczeń międzynarodowych trybunałów karnych działających na podstawie wiążącego Rzeczpospolitą Polską prawa międzynarodowego,

3) do orzeczeń sądów państw obcych, jeżeli wynika to z wiążącej Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowej.”;

53) w art. 115:

a) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Przestępstwami podobnymi są przestępstwa skierowane przeciwko temu samemu dobru; przestępstwa popełnione przy użyciu przemocy lub groźby jej użycia, a także przy doprowadzeniu człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności albo przestępstwa popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej uważa się za przestępstwa podobne.”;

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Korzyścią majątkową lub osobistą jest korzyść zarówno dla siebie, jak i dla kogo innego.”;

c) § 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„§ 5. Mieniem znacznej wartości jest mienie, którego wartość w czasie popełnienia czynu zabronionego przekracza 200 000 złotych.

§ 6. Mieniem wielkiej wartości jest mienie, którego wartość w czasie popełnienia czynu zabronionego przekracza 800 000 złotych.”;

d) skreśla się § 8,

e) § 9 otrzymuje brzmienie:

„§ 9. Za mienie uważa się także środek lub instrument płatniczy inny niż pieniądz, chociażby sam nie przedstawiał wartości majątkowej, urzędowy znak wartościowy oraz zbywalny dokument uprawniający do otrzymania sumy pieniężnej, towaru, ładunku, świadczenia lub usługi albo wygranej rzeczowej albo

zawierający obowiązek wypłaty kapitału, odsetek, udziału w zyskach lub stwierdzenie uczestnictwa spółce.”,

f) § 13 otrzymuje brzmienie:

„§ 13. Funkcjonariuszem publicznym jest:

- 1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) poseł, senator, radny,
- 3) sędzia, ławnik, prokurator, notariusz, referendarz sądowy, kurator sądowy, komornik, osoba orzekająca w organach dyscyplinarnych lub odpowiedzialności zawodowej działających na podstawie ustawy,
- 4) osoba będąca pracownikiem administracji rządowej, innego organu państwowego lub samorządu terytorialnego, chyba że wykonuje wyłącznie czynności usługowe, a także inna osoba w zakresie, w którym uprawniona jest do wydawania decyzji administracyjnych,
- 5) osoba będąca pracownikiem organu kontroli państwowej lub organu kontroli samorządu terytorialnego, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe,
- 6) osoba zajmująca kierownicze stanowisko w innej instytucji państwowej lub samorządu terytorialnego,
- 7) funkcjonariusz organu powołanego do ochrony bezpieczeństwa publicznego albo funkcjonariusz Służby Więziennej,
- 8) osoba pełniąca czynną służbę wojskową,
- 9) funkcjonariusz publiczny innego państwa, które zapewnia wzajemność, albo organizacji międzynarodowej działającej na podstawie wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych.”,

g) w § 14 wyrazy „zapis na komputerowym nośniku informacji” zastępuje się wyrazami „zapisany nośnik informacji”,

h) dodaje się § 19 w brzmieniu:

„§ 19. Osobą pełniącą funkcję publiczną jest funkcjonariusz publiczny, członek organu samorządowego, osoba zatrudniona w instytucji dysponującej środkami publicznymi, chyba że wykonuje wyłącznie czynności usługowe, a także inna osoba, której uprawnienia i obowiązki w zakresie działalności publicznej są określone lub uznane przez ustawę lub wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe”;

54) w art. 130 w § 4 po wyrazie „wywiadu” dodaje się wyrazy „przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej”;

55) w art. 140:

a) w § 1 wyrazy „od roku do lat 10” zastępuje się wyrazami „na czas nie krótszy od lat 3”,

b) skreśla się § 2,

c) w § 3 wyrazy „do lat 3” zastępuje się wyrazami „od 6 miesięcy do lat 5”;

56) w art. 146 wyrazy „14 dni” zastępuje się wyrazami „7 dni”;

57) w art. 148 skreśla się § 2 i 3;

58) w art. 151 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. W wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.”;

59) w art. 156 w § 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej albo znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zeszpecenia lub zniekształcenia ciała,”;

60) w art. 159 wyrazy „innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu” zastępuje się wyrazami „innego przedmiotu lub substancji szczególnie niebezpiecznych ze względu na ich właściwości”;

61) po art. 160 dodaje się art. 160a w brzmieniu:

„Art. 160a. Kto w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego podejmuje czynności zawodowe, których pełnienie w takim stanie może narazić na bezpośrednie niebezpieczeństwo życia lub zdrowie ludzkie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”;

62) art. 161 otrzymuje brzmienie:

„Art. 161. § 1. Kto naraża inną osobę na bezpośrednie niebezpieczeństwo zarażenia wirusem HIV,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Kto naraża inną osobę na bezpośrednie niebezpieczeństwo zarażenia chorobą weneryczną lub zakaźną, ciężką chorobą nieuleczalną lub realnie zagrażającą życiu,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 następuje na wniosek pokrzywdzonego.”;

63) w art. 163:

a) w § 1 wyrazy „od roku do lat 10” zastępuje się wyrazami „na czas nie krótszy od lat 3”;

b) w § 2 wyrazy „od 3 miesięcy do lat 5” zastępuje się wyrazami „od 6 miesięcy do lat 8”;

c) skreśla się § 3 i 4”;

64) w art. 165:

a) w § 1 wyrazy „przesyłanie informacji” zastępuje się wyrazami „przekazywanie danych informatycznych” oraz wyrazy „od 6 miesięcy do lat 8” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 12”;

b) w § 2 wyrazy „do lat 3” zastępuje się wyrazami „od 3 miesięcy do lat 5”;

c) skreśla się § 3 i 4;

65) art. 166 otrzymuje brzmienie:

„Art. 166. § 1. Kto przemocą, podstępem lub groźbą bezprawną albo przez doprowadzenie człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności, przejmuje kontrolę nad statkiem wodnym, powietrznym lub lądowym środkiem przewozu publicznego,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 2. Kto, działając w okolicznościach określonych w § 1, sprowadza bezpośrednio niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia wielu osób,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.”;

66) w art. 167 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto umieszcza na statku wodnym, powietrznym lub w lądowym środku przewozu publicznego urządzenie lub substancję zagrażające bezpieczeństwu osób lub mieniu w znacznych rozmiarach,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”;

67) w art. 168 po wyrazach „163 § 1,” dodaje się wyrazy „art. 164 § 1,”;

68) w art. 169 w § 3 wyrazy „statek lub kontrolę nad nim” zastępuje się wyrazami „statek lub lądowy środek przewozu lub kontrolę nad nimi”;

69) w art. 171 w § 1 wyrazy „substancją lub przyrządem” zastępuje się wyrazami „materiałem lub przyrządem” oraz wyrazy „która może” zastępuje się wyrazami „które mogą”;

70) po art. 172 dodaje się art. 172a w brzmieniu:

„Art. 172a. § 1. Kto zawiadamia inną osobę o bezpośrednim niebezpieczeństwie zdarzenia, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, wiedząc, że takie niebezpieczeństwo nie istnieje, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto stwarza sytuację mającą wywołać u innej osoby przekonanie o istnieniu niebezpieczeństwa, o którym mowa w § 1, wiedząc, że takie niebezpieczeństwo nie istnieje.”;

71) w art. 173:

a) w § 1 wyrazy „od roku do lat 10” zastępuje się wyrazami „na czas nie krótszy od lat 3.”;

b) w § 2 wyrazy „od 3 miesięcy do lat 5” zastępuje się wyrazami „od 6 miesięcy do lat 8”;

c) skreśla się § 3 i 4;

72) w art. 175 po wyrazach „w art. 173 § 1” dodaje się wyrazy „lub w art. 174 § 1”;

73) w art. 177 w § 1 wyrazy „odniosła obrażenia ciała określone w art. 157 § 1” zastępuje się wyrazami „doznała naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia”;

74) w art. 178 skreśla się § 2 i oznaczenie § 1 oraz wyrazy „w art. 173, 174 lub 177” zastępuje się wyrazami „w art. 174 lub 177”;

75) w art. 178a skreśla się § 3;

76) w art. 183 w § 2 po wyrazach „sprowadza z zagranicy” dodaje się wyrazy „lub wywozi za granicę”;

77) art. 191 otrzymuje brzmienie:

„Art. 191. § 1. Kto stosuje przemoc lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli sprawca działa w sposób określony w § 1 w celu wymuszenia zaspokojenia wierzytelności,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 4. Ściganie przestępstw określonych w § 1–3 następuje na wniosek pokrzywdzonego.”;

78) w art. 192 w § 1 wyrazy „pacjenta” zastępuje się wyrazami „wymaganej w ustawie”;

79) w art. 193 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 oraz dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.”;

80) w art. 197:

a) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 działając ze szczególnym okrucieństwem lub wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.”;

b) dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 2 działając ze szczególnym okrucieństwem lub wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.”;

81) w art. 198 wyrazy „lub choroby psychicznej” zastępuje się wyrazami „choroby psychicznej lub innego zakłócenia czynności psychicznych”;

82) art. 200 otrzymuje brzmienie:

„Art. 200. Kto obcuje płciowo z małoletnim poniżej lat 15 lub dopuszcza się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej lub doprowadza ją do podania się takim czynnościom albo do ich wykonania, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.”;

83) art. 202 otrzymuje brzmienie:

„Art. 202. § 1. Kto publicznie prezentuje treści pornograficzne w taki sposób, że może to narzucić ich odbiór osobie, która tego sobie nie życzy, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 2. Kto małoletniemu poniżej lat 15 prezentuje treści pornograficzne, udostępnia mu przedmioty mające taki charakter lub rozpowszechnia treści pornograficzne w sposób umożliwiający takiemu małoletniemu zapoznanie się z nimi,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Kto w celu rozpowszechniania produkuje, utrwala lub sprowadza albo rozpowszechnia lub publicznie prezentuje treści pornograficzne z udziałem małoletniego albo treści pornograficzne związane z prezentowaniem przemocy lub posługiwaniem się zwierzęciem,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 4. Kto utrwala, sprowadza, przechowuje lub posiada treści pornograficzne z udziałem małoletniego poniżej 15 lat,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”;

84) w art. 204 w § 4 skreśla się wyrazy „za granicą”;

85) w art. 205 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Sąd może orzec przepadek przedmiotów lub materiałów określonych w art. 202, a także przedmiotów służących lub prowadzących do popełnienia przestępstwa określonego w art. 202 § 2–4, chociażby nie stanowiły one własności sprawcy.”;

86) w art. 218 w § 1 wyrazy „prawa pracy i ubezpieczeń społecznych” zastępuje się wyrazami „prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych”;

87) Tytuł rozdziału XXIX otrzymuje brzmienie:

„Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych, samorządowych oraz na szkodę interesu publicznego.”;

88) w art. 222 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto dopuszcza się czynnej napaści na funkcjonariusza publicznego albo osobę do pomocy mu przybraną, podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”;

89) w art. 223 wyrazy „innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu albo środka obezwładniającego” zastępuje się wyrazami „innego przedmiotu lub substancji szczególnie niebezpiecznych ze względu na ich właściwości”;

90) w art. 224 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Kto wdziera się do lokalu lub budynku zajmowanego przez organ administracji rządowej, inny organ państwowy lub samorządu terytorialnego albo wbrew żądaniu osoby uprawnionej miejsca takiego nie opuszcza, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do roku.”;

91) w art. 228:

a) w § 1 skreśla się wyrazy „lub takiej korzyści żąda”,

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Karze określonej w § 3 podlega także ten, kto w związku z pełnieniem funkcji publicznej, uzależnia wykonanie czynności służbowej od otrzymania korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy lub takiej korzyści żąda.”;

92) w art. 229 dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. Jeżeli sprawca przestępstwa określonego w art. 229 § 1–5 zawiadomił organ powołany do ścigania o okolicznościach jego popełnienia najpóźniej przy pierwszym przesłuchaniu w toku postępowania karnego, sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet może odstąpić od jej wymierzenia.”;

93) art. 230 otrzymuje brzmienie:

„Art. 230. Kto, powołując się na wpływy w instytucji państwowej, samorządowej lub instytucji dysponującej środkami publicznymi albo wywołując przekonanie innej osoby lub utwierdzając ją w przekonaniu o istnieniu takich wpływów, podejmuje się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść majątkową lub osobistą albo za jej obietnicę,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;

94) w art. 232 po wyrazie „sądu” dodaje się wyrazy „, trybunału lub prokuratury” oraz wyrazy „od 3 miesięcy do lat 5” zastępuje się wyrazami „od roku do lat 10”;

95) w art. 233 w § 1 i 4 wyrazy „do lat 3” zastępuje się wyrazami „od 3 miesięcy do lat 5”;

96) w art. 234 wyrazy „grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2” zastępuje się wyrazami „karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”;

97) w art. 235 wyrazy „do lat 3” zastępuje się wyrazami „od 3 miesięcy do lat 5”;

98) po art. 239 dodaje się art. 239a w brzmieniu:

„Art. 239a. Kto, w celu udaremnienia wykonania orzeczenia sądu lub innego organu państwowego, usuwa, ukrywa, zbywa albo uszkadza lub obciąża mienie zajęte lub zagrożone zajęciem,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;

99) w art. 240 § 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 240. § 1. Kto, mając wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego określonego w art. 118, 127, 128, 130, 134, 140, 148, 163, 165, 166, 173, 252 lub 253 § 1, nie zawiadamia niezwłocznie organu powołanego do ścigania przestępstw,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”;

100) w art. 242:

a) w § 1 wyrazy „grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2” zastępuje się wyrazami „karze pozbawienia wolności do lat 3”;

b) w § 4 wyrazy „do lat 3” zastępuje się wyrazami „od 6 miesięcy do lat 8”;

101) w art. 243 wyrazy „do lat 3” zastępuje się wyrazami „od 6 miesięcy do lat 8”;

102) w art. 245 wyrazy „od 3 miesięcy do lat 5” zastępuje się wyrazami „od 6 miesięcy do lat 8”;

103) po art. 250 dodaje się art. 250a w brzmieniu:

„Art. 250a. § 1. Kto udziela lub obiecuje udzielić korzyści majątkowej osobie uprawnionej do głosowania, aby skłonić ją do głosowania w określony sposób,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Kto, będąc uprawniony do głosowania, przyjmuje korzyść majątkową albo jej obietnicę za głosowanie w określony sposób lub takiej korzyści żąda,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w § 1 albo 2 podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”;

104) w art. 252:

a) w § 2 skreśla się wyrazy „lub ciężki uszczerbek na zdrowiu”,

b) w § 4 po wyrazie „kto” dodaje się wyraz „dobrowolnie”,

c) dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zwolnił zakładnika, sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet może odstąpić od jej wymierzenia.”;

105) w art. 253 w § 1 po wyrazie „zgoda” dodaje się wyrazy „, chociażby dotyczyło to jednego człowieka”;

106) w art. 256 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 oraz dodaje się § 2 i 3 w brzmieniu:

„§ 2. Tej samej karze podlega, kto w celu rozpowszechniania sporządza, gromadzi, przechowuje, przewozi, przenosi, nabywa, zbywa lub przesyła materiały propagujące faszystowski lub inny totalitarny ustroj państwa lub nawołujące do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość.

§ 3. Sąd może orzec przepadek materiałów określonych w § 2, a także przedmiotów służących do ich wytwarzania lub rozpowszechniania, chociażby nie stanowiły one własności sprawcy.”;

107) w art. 258:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto bierze udział w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;

b) w § 2 wyrazy „od 3 miesięcy do lat 5” zastępuje się wyrazami „od 6 miesięcy do lat 8”;

c) w § 3 wyrazy „od 6 miesięcy do lat 8” zastępuje się wyrazami „od roku do lat 10.”;

108) w art. 267 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto bez uprawnienia uzyskuje dostęp do informacji dla niego nie przeznaczonej, otwierając zamknięte pismo, podłączając się do przewodu służącego do przekazywania informacji lub przełamując albo omijając elektroniczne, magnetyczne albo inne szczególne zabezpieczenie,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”;

109) w art. 268 w § 2 wyrazy „zapisu na komputerowym nośniku informacji” zastępuje się wyrazami „danych informatycznych”;

110) w art. 269 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto niszczy, uszkadza, usuwa lub zmienia dane informatyczne o szczególnym znaczeniu dla obronności kraju, bezpieczeństwa w komunikacji, funkcjonowania administracji rządowej, innego organu lub instytucji państwowej albo samorządu terytorialnego albo zakłóca lub uniemożliwia automatyczne przetwarzanie, gromadzenie lub przekazywanie takich danych,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”;

111) w art. 270:

a) w § 1 wyrazy „grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5” zastępuje się wyrazami „karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”;

b) dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w § 1–3, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.”;

112) w art. 271 w § 1 wyraz „uprawniona” zastępuje się wyrazem „upoważniona”;

113) w art. 277 wyrazy „znaki graniczne” zastępuje się wyrazami „znak graniczny” oraz wyraz „niewidocznymi” zastępuje się wyrazem „niewidocznym”;

114) w art. 278:

a) w § 1 wyrazy „cudzą rzecz ruchomą” zastępuje się wyrazami „cudze mienie ruchome”;

b) skreśla się § 5;

115) w art. 280 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli sprawca rozboju posługuje się bronią palną, nożem lub innym przedmiotem lub substancją szczególnie niebezpiecznymi ze względu na ich właściwości albo działa w sposób bezpośrednio grożący utratą życia lub

ciężkim uszczerbkiem na zdrowiu człowieka, albo współdziała z osobą posługującą się taką bronią, przedmiotem, substancją lub sposobem,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.”;

116) w art. 281 wyrazy „zabranej rzeczy” zastępuje się wyrazami „zabrane go mienia”;

117) art. 282 otrzymuje brzmienie:

„Art. 282. § 1. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przemocą, groźbą zamachu na życie, zdrowie, wolność albo gwałtownego zamachu na mienie, doprowadza inną osobę do rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem albo do niepodjęcia określonej działalności gospodarczej, jej ograniczenia, zaprzestania lub zmiany miejsca wykonywania, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do lat 12.

§ 2. Kto żąda korzyści majątkowej w zamian za zwrot bezprawnie zabranej rzeczy, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”;

118) art. 284 otrzymuje brzmienie:

„Art. 284. § 1. Kto przywłaszcza sobie cudze mienie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Kto przywłaszcza sobie powierzone mu mienie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. W wypadku mniejszej wagi lub przywłaszczenia mienia znalezione go, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia do roku.

§ 4. Jeżeli przywłaszczenie popełniono na szkodę osoby najbliższej, ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.”;

119) w art. 285 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto samowolnie uruchamia na cudzy rachunek telefoniczne jednostki taryfikacyjne,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”;

120) w art. 286 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W razie skazania za przestępstwo określone w § 1, grzywnę orzeczoną obok kary pozbawienia wolności można wymierzyć w wysokości do 2000 stawek dziennych.”;

121) w art. 287 w § 1 wyraz „informacji” zastępuje się wyrazami „danych informatycznych” oraz wyraz „komputerowym” zastępuje się wyrazem „elektronicznym”;

122) w art. 288 § 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 288. § 1. Kto cudze mienie niszczy, uszkadza lub czyni niezdatnym do użytku,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;

123) art. 289 otrzymuje brzmienie:

„Art. 289. § 1. Kto zabiera w celu przywłaszczenia lub użycia cudzy pojazd mechaniczny,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5

§ 2. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 pokonuje zabezpieczenie pojazdu przed jego użyciem przez osobę nieupoważnioną albo po zabranii pojazdu porzuca go w stanie uszkodzonym lub w takich okolicznościach, że zachodzi niebezpieczeństwo utraty lub uszkodzenia pojazdu albo jego części lub zawartości, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Karze określonej w § 2 podlega, kto, w celu utrzymania się w posiadaniu zabranego pojazdu, bezpośrednio po dokonaniu zaboru używa przemocy wobec osoby lub grozi natychmiastowym jej użyciem albo doprowadza człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności.

§ 4. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 używa przemocy wobec osoby lub grozi natychmiastowym jej użyciem albo doprowadza człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do lat 12.

§ 5. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 posługuje się bronią palną, nożem lub innym przedmiotem lub substancją szczególnie niebezpiecznymi ze względu na ich właściwości albo działa w sposób bezpośrednio grozący utratą życia lub ciężkim uszczerbkiem na zdrowiu człowieka, albo współdziała z osobą posługującą się taką bronią, przedmiotem, substancją lub sposobem, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

§ 6. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w § 2–5 podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 7. W wypadkach określonych w § 1–6 sąd może wymierzyć grzywnę obok kary pozbawienia wolności także wtedy, gdy celem sprawcy było tylko użycie pojazdu.

§ 8. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 2 popełniono na szkodę osoby najbliższej, ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.

§ 9. Jeżeli czyn określony w § 3–6 popełniono na szkodę osoby najbliższej, a celem działania sprawcy było tylko użycie pojazdu, ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.”;

124) art. 294 otrzymuje brzmienie:

„Art. 294. § 1. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 278 § 1 lub 2, art. 284 § 1 lub 2, art. 285 § 1, art. 286 § 1, art. 287 § 1, art. 288 § 1 lub 3, art. 289 § 1, art. 290 § 1, art. 291 § 1 lub w art. 293 § 1 w związku z art. 291 § 1, w stosunku do mienia znacznej wartości, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2. Tej samej karze podlega sprawca, który dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 278 § 1 lub 2, art. 284 § 1 lub 2, art. 284 § 3 — w wypadku przywłaszczenia mienia znalezionej, art. 286 § 1, art. 287 § 1, art. 288 § 1, art. 289 § 1, art. 290 § 1, art. 291 § 1 lub w art. 293 § 1 w związku z art. 291 § 1, w stosunku do dobra o szczególnym znaczeniu dla kultury.”;

125) w art. 295 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1 Wobec sprawcy przestępstwa określonego w art. 278, art. 284–288, art. 289 § 1 lub w art. 290–294, który dobrowolnie naprawił szkodę w całości albo zwrócił pojazd lub rzecz mającą szczególne znaczenie dla kultury w stanie nieuszkodzonym, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.”;

126) po art. 296 dodaje się art. 296a i 296b w brzmieniu:

„Art. 296a. § 1. Kto, pełniąc funkcję kierowniczą w jednostce organizacyjnej prowadzącej działalność gospodarczą lub mając, z racji zajmowanego stanowiska lub pełnionej funkcji, istotny wpływ na podejmowanie decyzji związanych z działalnością takiej jednostki, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę w zamian za zachowanie mogące wyrządzić tej jednostce szkodę majątkową albo za czyn nieuczciwej konkurencji lub bezprawną albo nieuczciwą czynność preferencyjną na rzecz nabywcy lub odbiorcy towaru, usługi lub świadczenia,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto w wypadkach określonych w § 1 udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej.

§ 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w § 1 lub 2 podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności od lat 2.

§ 4. Jeżeli przyjmujący korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę wyrządza znaczną szkodę majątkową,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”;

„Art. 296b. § 1. Kto, organizując profesjonalne zawody sportowe lub w nich uczestnicząc, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę w zamian za nieuczciwe zachowanie mogące mieć wpływ na wynik tych zawodów,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto w wypadkach określonych w § 1 udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy.

§ 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w § 1 lub 2 podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności od lat 2.”;

127) art. 297 otrzymuje brzmienie:

„Art. 297. § 1. Kto, w celu uzyskania dla siebie lub kogo innego, od banku, jednostki organizacyjnej prowadzącej podobną działalność gospodarczą na podstawie ustawy albo od organu lub instytucji dysponujących środkami publicznymi — kredytu, pożyczki pieniężnej, poręczenia, gwarancji, potwierdzenia przez bank zobowiązania wynikającego z poręczenia lub gwarancji, akredytywy, elektronicznego instrumentu płatniczego, dotacji, subwencji lub zamówienia publicznego, przedkłada podrobiony, przerobiony, poświadczający nieprawdę albo nierzetelny dokument albo nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego, instrumentu płatniczego lub zamówienia, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto, wbrew ciążącemu obowiązkowi, nie powiadamia właściwego podmiotu o powstaniu sytuacji mogącej mieć wpływ na wstrzymanie albo ograniczenie wysokości udzielonego wsparcia finansowego, określonego w § 1, lub zamówienia publicznego albo na możliwość dalszego korzystania z elektronicznego instrumentu płatniczego.

§ 3. Nie podlega karze, kto przed wszczęciem postępowania karnego dobrowolnie zapobiegł wykorzystaniu wsparcia finansowego lub instrumentu płatniczego, określonych w § 1, zrezygnował z dotacji lub zamówienia publicznego albo zaspokoił roszczenia pokrzywdzonego.”;

128) po art. 297 dodaje się art. 297a w brzmieniu:

„Art. 297a. § 1. Kto, wbrew warunkom określonym w ustawie, prowadzi działalność polegającą na gromadzeniu środków pieniężnych, przekazywanych pod tytułem zwrotnym przez osoby fizyczne, prawne lub jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Jeżeli wartość środków pieniężnych zgromadzonych w warunkach określonych w § 1 jest wielka, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”;

129) art. 298 otrzymuje brzmienie:

„Art. 298. § 1. Kto, w celu uzyskania dla siebie lub kogo innego, odškodowania z tytułu umowy ubezpieczenia, powoduje albo pozoruje zdarzenie będące podstawą odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Nie podlega karze za przestępstwo określone w § 1, kto nie podjął dalszych czynności zmierzających do uzyskania odszkodowania.”;

130) w art. 300 skreśla się § 2;

131) w art. 301 w § 3 wyrazy „w sposób lekkomyślny” zastępuje się wyrazem „lekkomyślnie”;

132) w art. 303 w § 1 po wyrazie „dokumentacji” dodaje się wyraz „swojej”;

133) art. 306 otrzymuje brzmienie:

„Art. 306. § 1. Kto usuwa, podrabia lub przerabia znak identyfikacyjny, datę produkcji lub datę przydatności towaru lub urządzenia, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.”;

134) art. 310 otrzymuje brzmienie:

„Art. 310. § 1. Kto podrabia albo przerabia polski albo obcy pieniądź, inny środek lub instrument płatniczy albo zbywalny dokument uprawniający do otrzymania sumy pieniężnej, towaru, ładunku albo wygranej rzeczowej albo zawierający obowiązek wypłaty kapitału, odsetek, udziału w zyskach lub stwierdzenie uczestnictwa w spółce, lub z pieniądza, innego środka lub instrumentu płatniczego albo z wymienionego dokumentu usuwa oznakę umorzenia,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

§ 2. Kto pieniądź, inny środek lub instrument płatniczy albo dokument, określony w § 1, wprowadza do obrotu albo go w takim celu przyjmuje, przechowuje, przewozi, przenosi, przekazuje albo pomaga do jego zbycia lub ukrycia,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Kto czyni przygotowania do przestępstwa określonego w § 1 lub 2, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 4. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w § 1–3, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”;

135) art. 311 otrzymuje brzmienie:

„Art. 311. § 1. Kto w dokumentacji związanej z emisją lub obrotem papierami wartościowymi rozpowszechnia nieprawdziwe informacje lub przemilcza informacje o emitencie, oferencie lub jego stanie majątkowym, mające istotne znaczenie dla nabycia lub zbycia praw z emitowanych lub oferowanych papierów wartościowych,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli czyn wyczerpuje znamiona innego przestępstwa przeciwko emisji papierów wartościowych lub obrotowi nimi.”;

136) art. 312 otrzymuje brzmienie:

„Art. 312. Kto wprowadza do obrotu pieniądź, inny środek lub instrument płatniczy albo dokument, określone w art. 310 § 1, który sam otrzymał jako prawdziwy,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.”;

137) w art. 313:

a) w § 1 wyrazy „puszczenia w obieg” zastępuje się wyrazami „wprowadzenia do obrotu”,

b) w § 2 wyrazy „puszcza w obieg” zastępuje się wyrazami „wprowadza do obrotu” oraz wyrazy „puszczenia w obieg” zastępuje się wyrazami „wprowadzenia do obrotu”;

138) w art. 314 skreśla się wyrazy „gospodarczym” oraz „publicznym”;

139) w art. 315 w § 1 i 2 skreśla się trzykrotnie użyty wyraz „gospodarczym”;

140) w art. 317 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Przepisy ogólne części wojskowej dotyczące żołnierzy stosuje się do innych ustaw przewidujących odpowiedzialność karną, chyba że ustawy te wyraźnie wyłączają ich zastosowanie.”;

141) w art. 324 w § 2 kropkę zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się wyrazy „chociażby jego orzeczenie było obowiązkowe.”;

142) w art. 330 kropkę zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się wyrazy „a w szczególności uzasadnionych wypadkach — grzywnę.”;

143) w art. 338 w § 2 wyrazy „14 dni” zastępuje się wyrazami „7 dni”;

144) w art. 340 wyrazy „14 dni” zastępuje się wyrazami „7 dni”;

145) w art. 345:

a) w § 3 wyrazy „innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu” zastępuje się wyrazami „innego przedmiotu lub substancji szczególnie niebezpiecznych ze względu na ich właściwości”,

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 2 wywołało niewłaściwe zachowanie się przełożonego, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.”;

146) w art. 347 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Jeżeli czyn określony w § 1 wywołało niewłaściwe zachowanie się przełożonego, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.”;

147) w art. 350 skreśla się § 2;

148) w art. 355 w § 1 wyrazy „odniosła obrażenia ciała określone w art. 157 § 1” zastępuje się wyrazami „doznała naruszenia narządu ciała lub rozstroju zdrowia”;

149) w art. 356 w § 1 wyraz „zarządzenia” zastępuje się wyrazem „rozkazu”;

Art. 2. W ustawie z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury (Dz.U. z 1999 r. Nr 98, poz. 1150 i z 2001 r. Nr 120, poz. 1268) po art. 74 dodaje się art. 74a w brzmieniu:

„Art. 74a 1. Kto niszczy, uszkadza lub czyni niezdatnym do użytku zażytek,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. — Kodeks wykroczeń (Dz.U. Nr 12, poz. 114, z 1981 r. Nr 24, poz. 124, z 1982 r. Nr 16, poz. 125, z 1983 r. Nr 6, poz. 35 i Nr 44, poz. 203, z 1984 r. Nr 54, poz. 275, z 1985 r. Nr 14, poz. 60 i Nr 23, poz. 100, z 1986 r. Nr 39, poz. 193, z 1988 r. Nr 20, poz. 135 i Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 180, z 1990 r. Nr 51, poz. 297, Nr 72, poz. 422 i Nr 86, poz. 504, z 1991 r. Nr 75, poz. 332 i Nr 91, poz. 408, z 1992 r. Nr 24, poz. 101, z 1994 r. Nr 123, poz. 600, z 1995 r. Nr 6, poz. 29, Nr 60, poz. 310 i Nr 95, poz. 475, z 1997 r. Nr 54, poz. 349, Nr 60, poz. 369, Nr 85, poz. 539, Nr 98, poz. 602, Nr 104, poz. 661, Nr 106, poz. 677, Nr 111, poz. 724, Nr 123, poz. 779, Nr 133, poz. 884 i Nr 141, poz. 942, z 1998 r. Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 83, poz. 931 i Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 73, poz. 852, Nr 74, poz. 855 i Nr 117, poz. 1228 oraz z 2001 r. Nr 100, poz. 1081, Nr 106, poz. 1149, Nr 125, poz. 1371, Nr 128, poz. 1409 i Nr 129, poz. 1438) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 47:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Wykroczeniami podobnymi są wykroczenia skierowane przeciwko temu samemu dobru; wykroczenia popełnione przy użyciu przemocy lub groźby jej użycia, a także przy doprowadzeniu człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności albo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej uważa się za wykroczenia podobne.”.

b) § 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. Za mienie uważa się także środek lub instrument płatniczy inny niż pieniądź, chociażby sam nie przedstawiał wartości majątkowej, urzędowy znak wartościowy oraz zbywalny dokument uprawniający do otrzymania sumy pieniężnej, towaru, ładunku, świadczenia lub usługi albo wygranej rzeczowej albo zawierający obowiązek wypłaty kapitału, odsetek, udziału w zyskach lub stwierdzenie uczestnictwa w spółce.”;

c) w § 8 wyrazy „zapis na komputerowym nośniku informacji” zastępuje się „zapisany nośnik informacji”;

2) art. 52a otrzymuje brzmienie:

„Art. 52a. Kto:

1) publicznie nawołuje do popełnienia przestępstwa lub je pochwała, jeżeli zasięg czynu albo jego skutki nie są znaczne,

2) publicznie nawołuje do nieposłuszeństwa lub przeciwdziałania przemocą ustawie lub innemu aktowi normatywnemu albo decyzji organu administracji publicznej,

podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.”;

3) skreśla się art. 119, 120, 122, 124, 130 i 131;

4) w art. 127 w § 1 wyrazy „cudzej rzeczy ruchomej” zastępuje się wyrazami „cudzego mienia”;

5) w art. 136 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto z towarów przeznaczonych do sprzedaży umyślnie usuwa utrwalone na nich oznaczenia określające ich cenę, jakość lub gatunek, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. — Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 554 i Nr 160, poz. 1083 oraz z 1998 r. Nr 113, poz. 715) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 w § 2 w pkt 51 w lit. a wyrazy „podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 10” zastępuje się wyrazami „podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności od roku do lat 10”;

2) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. § 1. Grzywnę, którą ustawa szczególna określa kwotowo, wymierza się z uwzględnieniem dochodów sprawcy, jego warunków osobistych, rodzinnych, stosunków majątkowych i możliwości zarobkowych. Jeżeli ustawa przewiduje nadzwyczajne obostrzenie górnej granicy ustawowego zagrożenia, do grzywny określonej kwotowo nie stosuje się ograniczenia przewidzianego w art. 38 § 2 Kodeksu karnego.

§ 2. Ilekroć ustawa szczególna nie określa dolnej granicy ustawowego zagrożenia grzywną określoną kwotowo, granicę tę ustala się na 100 złotych.”;

3) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. W sprawach, w których prawomocnie orzeczono środek zabezpieczający w postaci umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym albo w innym odpowiednim zakładzie w związku z popełnieniem przestępstwa w stanie ograniczonej w stopniu znacznym poczytalności, sąd orzeka przed zwolnieniem z zakładu, czy orzeczoną karę pozbawienia wolności należy wykonać. Okres pobytu w zakładzie zalicza się na poczet orzeczonej kary w razie jej wykonania.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Prawo bankowe (Dz.U. Nr 140, poz. 939, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063 i Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 40, poz. 399, z 2000 r. Nr 93, poz. 1027, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191, Nr 116, poz. 1216, Nr 119, poz. 1252 i Nr 122, poz. 1316, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 100, poz. 1084, Nr 111, poz. 1195 oraz Nr 130, poz. 1450 i 1452) w art. 171:

a) skreśla się ust. 1,

b) ust 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Kto, prowadząc działalność zarobkową, wbrew warunkom określonym w ustawie używa w nazwie jednostki organizacyjnej nie będącej bankiem lub do określenia jej działalności lub reklamy wyrazów „bank” lub „kasa”, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

3. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 2, działając w imieniu lub w interesie osoby fizycznej, prawnej lub jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej.”

Art. 6. W ustawie z dnia 10 września — Kodeks karny skarbowy (Dz.U. Nr 83, poz. 930, z 2000 r. Nr 60, poz. 703 i Nr 62, poz. 717 oraz z 2001 r. Nr 11, poz. 82) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 skreśla się § 2;

2) w art. 20:

a) w § 2 wyrazy „Przepisy art. 18 § 2 i 3” zastępuje się wyrazami „Przepisy art. 12, 18 § 2 i 3” oraz wyrazy „57–58 § 1” zastępuje się wyrazami „56a, 57–58 § 1”;

b) po § 6 dodaje się § 7 w brzmieniu:

„§ 7. Przepisy Kodeksu karnego o zbiegu przestępstw oraz o łączeniu kar i środków karnych stosuje się odpowiednio także w wypadku łączenia

kar, kar łącznych, pozbawienia praw publicznych lub zakazów tego samego rodzaju, które orzeczono za przestępstwo skarbowe, zbiegające się przestępstwa skarbowe, ciąg przestępstw skarbowych lub zbieg ciągów przestępstw skarbowych oraz za inne przestępstwo lub przestępstwa.”;

3) w art. 53 § 20 otrzymuje brzmienie:

„§ 20. Dokument jest to każdy przedmiot lub zapisany nośnik informacji, z którym jest związane określone prawo, albo który ze względu na zawartą w nim treść stanowi dowód prawa, stosunku prawnego lub okoliczności mającej znaczenie prawne.”.

Art. 7. Przepisy niniejszej ustawy o przedawnieniu stosuje się także do czynów popełnionych przed jej wejściem w życie, chyba że termin przedawnienia już upłynął.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

III. UZASADNIENIE

Dynamika życia społecznego sprawia, że regułą jest, iż akty prawne nawet te, które stanowią kompleksowe i gruntowne unormowanie danej materii prawnej, obliczone na wiele lat obowiązywania, po pewnym czasie wymagają koniecznych zmian. Dotyczy to też ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny (obowiązuje od 1 września 1998 r.). Dotychczasowe nowelizacje Kodeksu karnego miały charakter cząstkowy. Zarówno w środowiskach polityków (różnych opcji), jak też prawników (teoretyków i praktyków), podnoszone są postulaty przeprowadzenia dalej i głębiej idącej nowelizacji Kodeksu karnego, obejmującej również centralne kwestie z zakresu tzw. filozofii karania i zasad odpowiedzialności karnej. Wiadomo jednak, że zmiany prawa nie powinny następować zbyt często, pośpiesznie, bez niezbędnej potrzeby, bez wysłuchania opinii miarodajnych przedstawicieli nauki prawa i praktyki wymiaru sprawiedliwości.

Po roku obowiązywania kodyfikacji karnych odbyła się w październiku 1999 r. w Popowie ogólnopolska konferencja z udziałem blisko 200 przedstawicieli praktyki i teorii prawa karnego. Zgłoszone tam uwagi krytyczne pod adresem tych kodyfikacji z 1997 r. skłoniły ówczesną Minister Sprawiedliwości do powołania komisji dla opracowania projektu nowelizacji Kodeksu karnego, Kodeksu postępowania karnego i Kodeksu karnego wykonawczego. Przedstawiony przez tę komisję w czerwcu 2000 r. projekt nowelizacji Kodeksu karnego zmierzał do usunięcia z niego dostrzeżonych błędów legislacyjnych i wewnętrznych niespójności, dostosowania go do nowych zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej, a także do dostosowania jego regulacji do nowych form działalności przestępczej. Projekt ten zastrzył też sankcje karne w stosunku do szeregu przestępstw, m.in. zgwałcenia, rabunku.

Zmiana na stanowisku Ministra Sprawiedliwości sprawiła, że kierunek rządowych prac nad nowelizacją Kodeksu karnego uległ zasadniczej zmia-